

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0425U000200

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 06-06-2025

Статус: Запланована

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Мамедова Валентина Миколаївна

2. Valentyna Mamedova

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: кандидат наук

Аспірантура/Докторантура: ні

Шифр наукової спеціальності: 26.00.01

Назва наукової спеціальності: Теорія та історія культури

Галузь / галузі знань: Не застосовується

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 05-06-2025

Спеціальність за освітою: бібліотекознавство та бібліографознавство

Місце роботи здобувача: Київський національний університет культури і мистецтв

Код за ЄДРПОУ: 02214159

Місцезнаходження: вул. Євгена Коновальця, буд. 36, Київ, 01601, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): Д 26. 807.02

Повне найменування юридичної особи: Київський національний університет культури і мистецтв

Код за ЄДРПОУ: 02214159

Місцезнаходження: вул. Євгена Коновальця, буд. 36, Київ, 01601, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Київський національний університет культури і мистецтв

Код за ЄДРПОУ: 02214159

Місцезнаходження: вул. Євгена Коновальця, буд. 36, Київ, 01601, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 13.15, 13.15.53, 13.15.61, 13.15.65

Тема дисертації:

1. Культурна релокація в умовах російсько-української війни: ідентичність і нові формати культурних практик
2. Cultural relocation in the context of the Russian-Ukrainian war: identity and new formats of cultural practices

Реферат:

1. Адаптація діяльності закладів культури в умовах релокації у 2014–2022 рр. з тимчасово окупованих територій у Донецькій та Луганській областях (зазвичай без фондів та матеріально-технічної бази, лише з уставними документами), характеризується серйозними змінами умов діяльності, передбачає розробку інноваційних напрямів, форм і форматів, впровадження нових практик, зокрема опосередкованих цифровими технологіями. Інновації надають закладам культури засоби для вирішення неструктурованих проблем, що виникають у мінливому соціокультурному середовищі України в умовах російсько-української війни. Бібліотеками та клубами в умовах внутрішньо-регіональної культурної релокації у 2014–2022 рр. впроваджено нові послуги у гібридному та цифровому форматах, а також переоснащена система надання традиційних послуг, що посприяло покращенню користувацького досвіду; посилено творчу колаборацію між бібліотеками та рядом інших культурних закладів; інтегровано інноваційні технології та формати для покращення і розширення бібліотечних послуг з метою задоволення потреб користувачів; переосмислено

процеси, що заохочують пошук нових та кращих способів посилення ефективності бібліотечної діяльності; застосовано провідний досвід закордонних (у першу чергу європейських) закладів. Внутрішньо-регіональна релокація бібліотек, музеїв, театрів, клубних установ та інших закладів культури зазнала трансформацій у соціокультурному просторі східноукраїнських областей (проведено «Фестиваль Думок», «Будуємо Україну Разом», «Кіносхідці», «The Most Fest», «Plan B», «Терра Фокс», різноманітні культурно-мистецькі акції, проекти, перформанси та ін.; засновано громадські хаби). Основний акцент у діяльності обласних закладів культури в умовах внутрішньо-регіональної релокації спрямований на активізацію роботи з патріотичного виховання молоді, посилення національно-патріотичних ідей, збереження історичної пам'яті українського народу, народних традицій танцювальної, пісенної культури, розвиток та популяризацію національних культур, української мови, художньо-творчої діяльності, впровадження нових культурно-творчих ініціатив та ін.

2. For the first time in Ukrainian humanities, this thesis conducts a comprehensive study of the activity of cultural and artistic institutions, as well as creative collectives and certain artists in conditions of forced internal (regional and interregional) and external (international) cultural relocation caused by sociocultural and economic factors (1991–2024), the Russian-Ukrainian war (since 2014), the open attack of Russian troops of the Ukrainian territory (from February 24, 2022 to the present). The activity of regional theatres, libraries, musical establishments, museums, folk art centres, scientific research and methodical organisations, cultural centres, etc., functioning in relocation circumstances, are analysed. The relevance of the offered research is connected with the urgent need for objective studying peculiarities of the activity establishment of cultural and artistic institutions, as well as certain representatives of this field in conditions of forced internal and international relocation. The object of this study is the cultural relocation of establishments and certain figures in the sphere of Ukrainian culture and arts. The subject of this research is the specifics of the manifestation of cultural relocation and the formats of cultural production in war conditions. The scientific novelty of the obtained results grounds on implementing a culturological reflection of cultural relocation as a phenomenon of modern Ukrainian sociocultural space. In this thesis: for the first time: a periodisation of cultural relocation in Ukraine is offered; issues of intra-regional cultural relocation in Ukraine, 2014–2022, in the context of preserving cultural practices and under conditions of the Crimea annexation, the Anti-Terrorist Operation in Eastern Ukraine and the Joint Forces Operation are studied; peculiarities of the activity of Ukrainian cultural institutions in conditions of relocation caused by the beginning of the full-scale Russian-Ukrainian war using the example of museum establishments, as well as library, theatre and club institutions are revealed; creative work of Ukrainian artists under conditions of forced international relocation, 2022–2024, in the context of creative collaboration is highlighted; promising directions of culturological research of cultural relocation in Ukraine in conditions of the full-scale Russian-Ukrainian war are outlined; clarified and supplemented: a content of the concept of “cultural relocation”; got further development: offers for the activity of cultural and artistic institutions in conditions of forced relocation. In Section I “Theoretical and methodological principles of the study”, the state of scientific development of the problem is figured out and the source base of this research is presented, as well as the essence, types and specifics of the cultural relocation manifestation are revealed. Section II, “International and internal cultural relocation: influence on identity and cultural services”, studies the challenges to national identity in the aspect of international cultural relocation and the peculiarities of cultural practices and services under conditions of internal cultural relocation. Section III, “Forced cultural relocation in conditions of a full-scale Russian-Ukrainian war: emergence of innovative formats and activation of creative cooperation”, reveals the activity of cultural establishments in relocation under conditions of a full-scale invasion, and also considers forced international relocation as a factor in grounding innovative cultural practices.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- Мамедова В. Проблематика культурної релокації в умовах повномасштабної російсько-української війни. Вісник Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв. 2024. № 4. С. 92–97. DOI: <https://doi.org/10.32461/2226-3209.4.2024.322813>
- Мамедова В. Особливості релокації закладів культури в умовах воєнного стану. Питання культурології. 2025. Вип. 45. С. 125–135. DOI: <https://doi.org/10.31866/2410-1311.45.2025.325040>
- Мамедова В. Міжнародна культурна релокація як чинник формування інноваційних культурних практик. Культурологічний альманах. 2025. № 1. С. 360–366. DOI: <https://doi.org/10.31392/cult.alm.2025.1.41>
- Мамедова В. Культурна релокація в Україні в умовах війни: історіографія проблеми. Інформація, комунікація та управління знаннями в глобалізованому світі : зб. матеріалів Шостої міжнар. наук. конф., м. Київ, 18–20 травня 2023 р. / упоряд. З. М. Сverdлик, М. М. Цілина. Київ, 2023. С. 375–376.
- Мамедова В. Еволюція ідентичності у контексті культурної релокації. Імідж і репутація: сучасні тенденції і виклики : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., м. Київ, 12–13 травня 2024 р. Київ, 2024. С. 383–385.
- Мамедова В. Цифрові освітні екосистеми України в умовах кризових ситуацій: на прикладі Київського національного університету культури і мистецтв. Інформаційні технології в культурі, мистецтві, освіті, науці, економіці та бізнесі : матеріали ІХ Міжнар. наук.-практ. конф. / М-во освіти і науки України; Київ. нац. ун-т культури і мистецтв. Київ, 2024. С. 337–339.
- Мамедова В. Особливості збереження культурних практик в умовах культурної релокації в Україні (2014–2022). Інформація, комунікація та управління знаннями в глобалізованому світі : зб. матеріалів Сьомої міжнар. наук. конф., м. Київ, 22–25 травня 2024 р. / упоряд. Н. І. Кобижча, М. М. Цілина. Київ, 2024. С. 383–384.
- Мамедова В. Культурна релокація: сутність, види, специфіка прояву. Актуальні проблеми сучасності. Молодіжна наука КНУКіМ – 2024 : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. здобувачів вищ. освіти і молодих учених, м. Київ, 08–09 листоп. 2024 р. Київ, 2024. С. 59–63.
- Мамедова В. М. Культурні маркери як засоби посилення та збереження національної і культурної ідентичності українців в умовах вимушеної міжнародної релокації. European congress of scientific discovery : Proceedings of the 2nd International scientific and practical conference, Madrid, February 3–5, 2025. Madrid, 2025. P. 295–299.
- Мамедова В. М. Культурна динаміка творчості українських митців в умовах вимушеної міжнародної релокації. Science in the modern world: innovations and challenges : Proceedings of the 6th International scientific and practical conference. Toronto, February 20–22, 2025. Toronto, 2025. P. 450–453.
- Мамедова В., Скаченко О., Вірютіна К. Кейс використання цифрових інструментів для створення ігрового середовища онлайн комунікації під час COVID-19. Цифрова платформа: інформаційні технології в соціокультурній сфері. 2022. Т. 5, № 2. С. 301–320. DOI: <https://doi.org/10.31866/2617-796X.5.2.2022.270134>
- Поплавський М., Мамедова В. Цифровий університет Київського національного університету культури і мистецтв як складова цифрової освітньої екосистеми України серед мистецьких закладів вищої освіти. Питання культурології. 2024. Вип. 44. С. 120–132. DOI: <https://doi.org/10.31866/2410-1311.44.2024.318731>

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації: Планується до впровадження

Зв'язок з науковими темами: 0124U003133

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Гончарук Сергій Миколайович
2. Serhii Honcharuk

Кваліфікація: к. пед. н., доц., 26.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Київський національний університет культури і мистецтв

Код за ЄДРПОУ: 02214159

Місцезнаходження: вул. Євгена Коновальця, буд. 36, Київ, 01601, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Яковлев Олександр Вікторович
2. Oleksandr Yakovlev

Кваліфікація: д.культурол.н., професор, 26.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Київська муніципальна академія естрадного та циркового мистецтва

Код за ЄДРПОУ: 02214952

Місцезнаходження: Жилинська, 88, Київ, 01032, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство культури України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Копієвська Ольга Рафаїлівна

2. Olha Kopiiivska

Кваліфікація: д. культ., професор, 26.00.06

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національна академія керівних кадрів культури і мистецтв

Код за ЄДРПОУ: 02214142

Місцезнаходження: вул. Лаврська 9, корп.15, Київ, 01015, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство культури України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Поплавський Михайло Михайлович

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Поплавський Михайло Михайлович

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Тімофєєва К.О.

Реєстратор

УкрІНТЕІ

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна